

คตินิยมทางไสยาสาร์การเมืองในสังคมไทย

ศิลปนิพนธ์เสนอเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบหัศนศิลป์

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยเรศวร

Inspiration from Fortune and belief ghost Stories In thai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

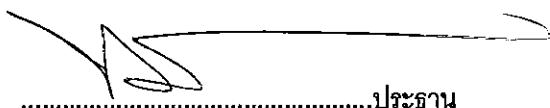
for the Degree of Bachelor of Fine and Applied Arts

Degree in Visual Art Design

May 2016

Copyright 2016 by Naresuan University

คณะกรรมการสอนศิลป์ปืนพนธ์ได้พิจารณาคัดเลือกพนธ์เรื่อง “การรุกรานทางด้านวัฒนธรรม” ของนาย นภวน พั้ง
ตระกูล เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปฏิญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบ
ทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

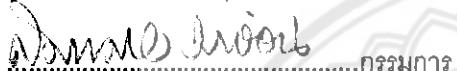
.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีรัตน์ พวนรัตน์)

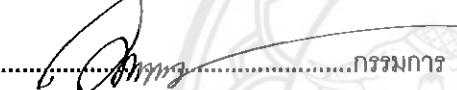
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชาติ เกษปะพิทักษ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ภาค ก ทองบุรี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ฐิติ สมบูรณ์เคนก)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ชัยนิศ ชิงช่วง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ลักษนา วงศ์สวัสดิ์)

อนุมัติ

(ดร.สันติ จันทร์สมศักดิ์)

คณะกรรมการสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2559

ข้าพเจ้าน้อมรำลึกในพระคุณบิดา márada ผู้ที่ให้กำเนิดและให้การอบรมสั่งสอน เลี้ยงดูข้าพเจ้าจนเติบใหญ่มาด้วยความยากลำบาก สอนให้รู้จักผิดชอบ ชั่วดี ทั้งยังถ่ายทอดให้การสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา และเป็นกำลังใจให้ในยามที่ข้าพเจ้าเกิดความท้อแท้และหมดกำลังใจ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่เป็นผู้ให้ความรู้ ค่อยชี้นำแนวทางในการศึกษา สอนการใช้ชีวิต ทั้งยังอบรมสั่งสอนให้มีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัย ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สาขาวิชาออกแบบหัศนศิลป์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้ความช่วยเหลือตลอดจนเป็นกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้ควบคุมดูแลศิลปะนิพนธ์ทุกท่าน โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีรัตน์ พรหมรัตน์ และ อาจารย์ อาทิตย์ ทองโปร่ง ที่ค่อยให้ความรู้เชิงแนวทาง และให้ความช่วยเหลือ พร้อมคำปรึกษาศิลปะนิพนธ์ภาคเอกสารชุดนี้ให้ไปในทางที่ชัดเจนและสมบูรณ์

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่ค่อยให้กำลังใจ และให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานจนสามารถลุล่วงตามความประสงค์

นวิน ตั้งตะกูล

ชื่อเรื่อง

คตินิยมทางไสยาสตร์การเมืองในสังคมไทย

ผู้วิจัย

นาย นวิน ตั้งธรรมกุล

ประธานที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีรัศมี พรมรัตน์

กรรมการที่ปรึกษา

อาจารย์ อาคม ทองโปร่ง

ประเภทสารนิพนธ์

ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขากองแบบทัศนศิลป์

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559

คำสำคัญ

ความเชื่อ, อำนาจ, ความแยกใหม่, กลโ居

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด คตินิยมทางไสยาสตร์การเมืองในสังคมไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาค้นคว้า ทดลองกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดทักษะการเรียนรู้ และเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ รวมถึงกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อตอบสนองตามแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ และหาแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานจิตกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ถ่ายทอดผลงานออกแบบในรูปแบบจิตกรรมแบบเหนือจริง แสดงถึงภาพสะท้อนการเมือง และสังคมไทยในปัจจุบัน ที่มีการคอร์ปชั่น แบ่งเบ่งฝักแบ่งฝ่าย และอาศัยความเชื่อมาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ อย่างเห็นได้ชัดในปัจจุบัน

จากการที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษากระบวนการ และกลวิธีการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์จิตกรรมชุดนี้ เป็นการศึกษา ค้นคว้า ทดลองการสร้างสรรค์ศิลปะ โดยใช้อารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการประสบกับอารมณ์และความชอบในสิ่งที่เห็น อิทธิพลต่างๆ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการบันทึกข้อมูลการค้นคว้า และผลสำเร็จต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อนำไปเป็นแนวความรู้สำหรับนำไปพัฒนาการสร้างสรรค์ศิลปะต่อไป

Title Inspiration from Fortune and belief ghost Stories in thai

Author Mr. Navin tungtrakul

Advisor Assist.Prof. Dr. Thaveerat Promrat

Co - Advisor Mr. Arkom Thongprong

Academic Paper Thesis B.F.A. in Visual Art Design,
Naresuan University, 2016

Keywords Through faith, power, Strange, swindle

ABSTRACT

Creative the art thesis " Inspiration from Fortune and belief ghost Stories in thai " is intended to study, experimental creative process of art making creative skills to learn and understand the creative process. Strategies include creating works of art in response to the concept of the creative and find ways to create works of art that are unique ,work out in the form of a surreal painting. Shows about reflections on politics and social in Thailand's current. Which has corruption and partisanship, including used the faith to exploitation too.

From the creative processes and techniques of this study, experiments using artistic creativity, emotion and imagination, experience and passion in what the various influences which is critical in documenting and researching the successes that occur in operations such as the knowledge to contribute to the development of the creative arts.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญในการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	1
วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	1
ขอบเขตของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	2
คำจำกัดของการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	3
2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	4
ข้อมูลด้านเนื้อหา.....	4
หัวข้อคดีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	4
อิทธิพลทางศิลปกรรม.....	4
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะตะวันออกเช่นเรียมิสิม.....	5
อิทธิพลจากปรัชญา.....	5
การศึกษาหลักของค่ายศิลปะนิพนธ์.....	5
จัดองค์ประกอบศิลปะ.....	6
อิทธิพลจากจิตรกรรมไทยท้องถิ่น.....	6
อิทธิพลทางศิลปกรรมที่ได้รับจากผลงานของศิลปินไทย.....	7
อิทธิพลทางศิลปกรรมที่ได้รับจากผลงานของศิลปินต่างชาติ.....	7
3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	9
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	9
ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูล.....	9

สารบัญ

บทที่	หน้า
วิเคราะห์ข้อมูลส่วนรูปทรงทางศิลปะ.....	10
การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สาธารณูปโภคด้านสร้างสรรค์.....	11
วิธีการสร้างสรรค์.....	13
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	15
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์	25
4 การวิเคราะห์คุณค่าผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	27
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 1	28
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 2.....	30
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 3.....	32
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ ชิ้นที่ 4.....	34
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	36
อภิปรายผลการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์.....	36
บรรณาธิการ.....	39
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	40

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	5
2 อิทธิพลจากจิตรกรรมไทยห้องถิน.....	7
3 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	7
4 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	8
5 ข้อมูลภาพถ่าย.....	10
6 ผ้าใบ (Canvas)	11
7 สีน้ำมัน.....	12
8 น้ำมันลินสีด และน้ำมันสน.....	12
9 ผู้กันเกรียงตีสี.....	12
10 พื้นผ้ายีนส์.....	12
11 น้ำยาซักผ้าขาว.....	12
12 ผ้าเช็ด.....	12
13 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่1ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา	13
14 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่2ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา	13
15 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่3ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา	14
16 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่4ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา	14
17 ใช้น้ำยาซักผ้าขาว ระบายน้ำลงบนพื้นผ้ายีนที่ซึ่งไว้ชิ้นที่1.....	15
18 ร่างภาพบนผ้าเพรอมตามแบบร่างชิ้นที่1.....	15
19 ทาสีรองพื้นบนเพรอม ด้วยสีอะคริลิก ชิ้นที่1.....	16
20 ระบายน้ำครองสีเดนรอบและเก็บรายละเอียดชิ้นที่1.....	16

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่		หน้า
21	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 1.....	17
22	ใช้น้ำยาซักผ้าขาวะรับประทานพื้นผ้ายืนที่แข็งไว้ ชั้นที่ 2.....	17
23	ร่างภาพบนผ้าเฟรมตามแบบชั้นที่ 2.....	18
24	ทาสีรองพื้นบนเฟรม ด้วยสีอะคริลิก ชั้นที่ 2.....	18
25	รับประทานสีโกรส์โดยรอบและเก็บรายละเอียด ชั้นที่ 2.....	19
26	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 2.....	19
27	ร่างภาพบนผ้าเฟรมตามแบบร่าง ชั้นที่ 3.....	20
28	รับประทานสีโกรส์โดยรอบและเก็บรายละเอียดชั้นที่ 3.....	20
29	ทาสีรองพื้นบนเฟรม ด้วยสีอะคริลิก ชั้นที่ 3.....	21
30	รับประทานสีโกรส์โดยรอบและเก็บ ชั้นที่ 3.....	21
31	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	22
32	ภาพขั้นตอนการลงสีพื้นหลัง ชั้นที่ 4.....	22
33	ร่างภาพบนผ้าเฟรมตามแบบร่าง ชั้นที่ 4.....	23
34	ภาพขั้นตอนการเขียนส่วนวัตถุต่างๆ สถานที่ ชั้นที่ 4.....	23
35	ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	24
36	ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์	25
37	ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์	26

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
38 ผลงานศิลปะนิพนธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสตร์ การเมืองในสังคมไทยชั้นที่1.....	28
39 ผลงานศิลปะนิพนธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสตร์ การเมืองในสังคมไทย ชั้นที่ 2.....	30
40 ผลงานศิลปะนิพนธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสตร์ การเมืองในสังคมไทย ชั้นที่3.....	32
41 ผลงานศิลปะนิพนธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสตร์ การเมืองในสังคมไทย ชั้นที่4.....	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

ไสยาสตร์เป็นเรื่องที่น่าจะล้าสมัยในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะในระดับประเทศในยุคโลกาภิวัฒน์ ณ ปัจจุบันที่เต็มไปด้วยนักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์และเครื่องไม้เครื่องมือระบบไฮที วิทยาการที่ทันสมัย แต่คนในสังคมไทยบางกลุ่มกลับฟังฟ้าเรื่องราวทางไสยาสตร์ มองดูจึงเข้ามาพัวพันอย่างมากมายโดยเฉพาะในทางแวดวงการเมือง

การที่ไสยาสตร์ และระบบความเชื่อเหล่านี้ระบบความรู้ในสังคมไทย การศึกษาไม่ส่งเสริมให้คนวิเคราะห์วิจัย เกิดอะไรขึ้นก็มาสะเดาะเคราะห์ แม้แต่การรัฐประหารก็ทำบุญประเทศกัน วิธีการคิดแบบนี้ทำให้เราไม่สามารถแก้ปัญหาใหญ่ๆ ซึ่งเป็นปัญหาโครงสร้างของชาติบ้านเมืองได้ เช่น ปัญหาครรภ์ชั้น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสมดุลทางอำนาจ เหล่านี้เป็นเหตุทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง

ในห้วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา "ปัญหาการครรภ์ชั้น" เป็นภัยคุกคามลำดับต้นๆ สร้างความเสียหายให้เศรษฐกิจและสังคม ข้าพเจ้าต้องการแสดงความคิดออกมายัง ได้หยิบยกตัวความเชื่อเรื่องผี มีทั้งผีดีและผีร้ายมาเปรียบเทียบล้อเลียนสังคมและการเมืองสังคมในปัจจุบัน โดยการติดตามข้อมูลข่าวสาร และการเมืองในสังคมไทยจากสื่อต่างๆ

ส่วนความเชื่อในเรื่องผี เป็นสิ่งที่อยู่คู่กับคนไทยมาเป็นเวลานานตั้งแต่ก่อนที่ศาสนาพุทธจะได้ถูกนำเข้ามาเผยแพร่ แม้ว่าศาสนาพุทธจะได้ถูกนำเข้ามาเผยแพร่ แต่ความเชื่อเรื่องผีก็ยังคงอยู่ ผสมผสานให้เข้ากับพุทธศาสนาและสังคมไทยในปัจจุบัน

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงนำความเชื่อเกี่ยวกับภูตผี จิตกรรมฝันนังหรือวรรณกรรมต่างๆ ข่าวสารในสังคม และวิชีวิตจากสภากาแฟแล้วล้อมของตัวข้าพเจ้าเอง มาเป็นแรงบันดาลใจในการทำงานโดยใช้อารมณ์ บวกกับการแสดงทำทาง มาผสมกับแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ จึงสร้างจินตนาการ ปลดปล่อย ระยะความรู้สึกออกผ่านงานศิลปะ โดยหยิบยกเหตุการณ์ จากข้อมูลข่าวสารที่ผู้สร้างสรรค์ได้พบเจอนิชีวิตประจำวันมาถ่ายทอด อารมณ์เพื่อสื่อสารให้กับผู้อื่น จึงเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมาก ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ จึงเป็นจุดเด่นที่สำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

1. เพื่อศึกษาค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปเนื้อหา ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าหาทดลองทางแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุด คตินิยมทางไสยาสตร์ การเมืองในสังคมไทย และแสดงออกถึงเนื้อหาการนำเสนอผลงานจิตกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน
3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามในรูปแบบผลงานจิตกรรมสร้างสรรค์

ข้อเขตของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ซึ่งเป็นศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการสร้างสรรค์ไว้ 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสร้างเนื้อหาเรื่องราว

1. ศึกษาข้อมูล

โดยผู้สร้างสรรค์ศึกษาข้อมูลจากประสบการณ์ตรงที่ข้าพเจ้าได้พบเห็นจากบุคคลรอบข้าง ข่าวสารในปัจจุบัน และการนำเอาความเชื่อทางไสยาศาสตร์มาบอกเล่าเรื่องราว อาทิ เช่น หนังสือไตรภูมิพระร่วง ภพยนตร์ จิตรกรรมฝาผนัง หนังสือการ์ตูนและสื่อออนไลน์ต่างๆ โดยนำข้อมูลที่สำคัญมาเชื่อมโยงให้สัมพันธ์กันในภาพเดียว

2. วิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูลผู้สร้างสรรค์ให้ความสำคัญถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อพุทธิกรรมมุขย์ในสังคมไทย ซึ่งเป็นสังคมที่เห็นคุณค่าทางวัฒนากว่าคุณค่าทางจิตใจ อิ่งพัฒนาไปเท่าใด จะยิ่งเกิดปัญหาจากการพัฒนาเท่านั้น อิ่งมีวัตถุสนใจความต้องการมากเท่าใดยิ่งไม่รู้จักอิ่ม ไม่รู้จักพอ จนผู้คนไม่คิดอย่างอื่นนอกจากการสะสมความมั่งคั่งและแสวงหาเสพสิ่งปรบประโลภแก่ตน การให้คุณค่าแก่สิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือความเชื่อที่ว่าวัตถุเท่านั้นมือญู่จริง โดยสรุปข้อมูลเพื่อนำความคิดมาสร้างสรรค์ผลงาน

3. สร้างเนื้อหาเรื่องราว

เป็นผลงานจิตรกรรมที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับ การเมืองในสังคมไทยปัจจุบัน ที่มีการแก้ปัญหา หรือ เอาความเชื่อไสยาศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ เข้ามามีบทบาทต่อพุทธิกรรมมุขย์ในสังคมไทยทางด้านวัฒนธรรมและค่านิยม เพื่อให้เกิดมิติที่แตกต่างจากสิ่งเดิมที่มือญู่ จึงใช้จินตนาการจากสื่อต่างๆ เช่น โปสเตอร์หนัง หนังสือการ์ตูน จิตรกรรมฝาผนังท้องถิ่น ภพยนตร์ แล้วนำมาสร้างใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในรูปแบบของเราเอง

ช่วงที่ 2 กระบวนการสร้างสรรค์

2.1 การพัฒนาภาพแบบร่าง

เป็นผลงานจิตรกรรมบนผืนผ้า 2 มิติ รายละเอียดในภาพแสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ประทับใจในผืนผ้า มีหลักการจัดองค์ประกอบของภาพโดยมีมุมมองของภาพที่เน้นสัดส่วน องค์ประกอบที่มีขนาดเกินจากความเป็นจริง เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ จนเกิดเป็นเอกภาพโดยการประสานทัศนธาตุทางศิลปะต่างๆเข้าด้วยกัน ด้วยกลวิธีการใช้ สีและเพื่อ ให้เกิดน้ำหนักและพื้นผิว ที่แปลกตา จนเกิดเป็นลักษณะเฉพาะตน

2.2 การพัฒนาผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์

ผลงานแสดงถึงคุณค่าความงามที่มือญู่ในวัตถุที่สะท้อนถึงรูปทรง สีสันและพื้นผิวที่เกิดขึ้นในตัววัตถุ สามารถนำคุณค่าที่เกิดขึ้นมาพัฒนาในด้านของผืนผ้าที่มีลักษณะแตกต่างกันคือ พื้นผิวยาง เรียบ มันวาว นำมาสร้างกลวิธีในลักษณะเฉพาะของตน ก่อให้เกิดความน่าสนใจในลักษณะที่ต่างกัน

คำจำกัดของการวิจัยแบบสร้างสรรค์

ไสยาสต์ คือ เวทมนตร์ คถา และ เลขยันต์ ประกอบกับการใช้อ่านาจ สมาร์ต สาระราย เวทมนตร์คถา การภารนา และ การปลูกเสก

ความเชื่อ คือ การยอมรับว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความจริง หรือมีการดำเนินอยู่จริง โดยอาศัยประสบการณ์ ตรง การไตรตรอง หรือการอนุมาน

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมของผู้สร้างสรรค์ เกิดจากทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมสภาวะทางสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยแรงกดดัน การดื่นرن แข่งขัน แย่งชิง นำพาไปสู่ปัญหาต่างๆ มองข้ามคุณธรรมจริยธรรมห่วงเพียงให้ได้มาซึ่งอำนาจ หรือการยอมรับทางสังคม เราจึงพบเห็นเหตุการณ์ความรุนแรงมากmany จากความชัดแจ้งทางความคิด หรือการสร้างอำนาจจากกลุ่มคน

จากที่กล่าวมานี้ เป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดความบันดาลใจ ต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุด คตินิยมทางไสยาสาร์การเมืองในสังคมไทย ต้องการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก มาสร้างสรรค์เพื่อสะท้อนคุณค่า ความหมายในการทำงาน โดยผู้สร้างสรรค์ดำเนินการวางแผนขั้นตอนกันว่าหาข้อมูลการสร้างสรรค์ดังนี้

1. ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ความเชื่อทางการเมือง คือการที่บุคคลคิดถึงประภูมิในแนวใดแนวหนึ่งซึ่งไม่จำเป็นต้องถูกต้องเสมอไป เช่น ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย ตายแล้วสูญ โลกแบบฯลฯ ส่วนความเชื่อทางการเมืองก็เช่นที่ว่าคนเรามีเท่ากันจำเป็นต้องให้คนมีความฉลาดหลักแหลม มีความรู้ดีกว่ามาปักครองหรือนักการเมืองทุกคนต้องโกรก

คตินิยม คือแบบอย่างความคิดเห็น ความเชื่อ หรือวิธีการคิดรวมกันที่เป็นลักษณะของกลุ่มชน

ไสยาสาร์ หมายถึงศาสตร์แห่งการหลับ เปรียบได้กับความรู้หรือความเข้าใจและ การกระทำต่างๆที่ไม่สามารถพิสูจน์ให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้แต่สามารถให้ผลลัพธ์ ให้คุณ แสดงผล และแสดงคุณของไสยาสาร์ได้ตามความต้องการของผู้กระทำ

ท่านนวชิรเมธ ได้กล่าวว่า การที่ไสยาสาร์ และระบบความเชื่อเหล่านี้ระบบความรู้ในสังคมไทยมาจากหลายเหตุปัจจัย เป็นต้นว่าการศึกษาไม่ส่งเสริมให้คนวิเคราะห์วิจัย เกิดอะไรขึ้นมา กีดขวางทางการคิดแบบนี้ทำให้เราไม่สามารถแก้ปัญหาใหญ่ๆ ซึ่งเป็นปัญหาโครงสร้างของชาติบ้านเมืองได้ ปัญหาคอร์ปชั่น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสมดุลทางอำนาจ เหล่านี้เป็นเหตุปัจจัยทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง ปัญหาเหล่านี้ไม่สามารถแก้ได้ด้วยการสะเดาะเคราะห์ต่อชาติ(ที่มา: <http://www.pub-law.net/>, <http://www.thairath.co.th/>, <http://www.oknation.net/>)

ดังนั้น ในผลงานแต่ละชิ้นของผู้สร้างสรรค์ได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้พบเห็นมาสร้างสรรค์ผลงาน ออกมานเป็นลักษณะเฉพาะตัว จากประสบการณ์ตรงที่เราได้พบเห็นในสังคมปัจจุบัน ถ่ายทอดสะท้อนเรื่องราวทางการเมืองในสังคมปัจจุบัน จึงเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งาน มีเนื้อหาภายในที่แฟงไปด้วยอารมณ์ ความคิด พฤติกรรมของคนในปัจจุบัน จากอิทธิพลเหล่านี้ทำให้เกิดการกระตุ้นการสร้างสรรค์岡มาเป็นลักษณะงานจิตกรรมร่วมสมัย โดยมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในรูปแบบหนึ่งอีก

2. อิทธิพลทางศิลปกรรม

ในการสร้างสรรค์ผลงาน คงเป็นเรื่องปกติที่ผู้สร้างสรรค์อาจจะได้รับอิทธิพลจากผู้อื่นที่สร้างผลงานก่อนหน้า โดยการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาประยุกต์ใช้ หรืออาจจะไม่ได้ตั้งใจก็ตาม การได้รับอิทธิพลถือเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่งในการสร้างสรรค์ ที่มีพัฒนาการสืบเนื่องกันมาอย่างนาน ดังนั้นการได้รับอิทธิพลต่อศิลปกรรมก่อนหน้าเราซึ่งอาจมาจากความรู้สึกภายใน ความประทับใจ ความสะเทือนใจ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้เราพัฒนาผลงานของเราที่ยังไม่แน่นอน นำไปสู่การพัฒนาที่เป็นตัวของตัวเองได้

3 . อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะแนวเซอร์เรียลיזם

มีความหมายว่า เหนือความจริง เพราะศิลปะแนวนี้ถ่ายทอดเรื่องราวเหนือธรรมชาติ ถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในความฝันของมาว่ากันว่า ความฝันนั้นเป็นสิ่งที่จริงแท้เสียยิ่งกว่าความจริง เป็นสุดยอดของความเป็นจริง เชอเรียลิสม์ได้วิวัฒนาการมาจากการพากดAdaอิสม์โนในเรื่องราวของการมองความจริงอันพิสดาร ศิลปินมองเห็นว่าโลกความเป็นจริงที่เห็นอยู่เป็นภาพมายาทั้งหมด แต่กลับเห็นความฝันเป็นเรื่องจริง ออกจะสับสนอย่างไรไม่รู้ นี้เป็นการเคลื่อนไหวของศิลปะแบบหนึ่ง ที่มีความคิดพ้องตามทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ ที่ว่า มนุษย์ทุกคนอยู่ภายใต้อิทธิพลของจิตไร้สำนึก ซึ่งเร้าผังความอยากร้อนมีได้ขัดเกลาเอาไว้ จนเกิดทำให้รู้สึกว่าความปาฏิหาริย์มีได้หายไปจากมนุษย์ หากแต่หลบอยู่ในส่วนลึกของจิตใจ

งานเชอร์เรียลิสม์มีความสำคัญอยู่ที่ การแสดงออกของจิตใต้สำนึกอย่างอิสระ ปราศจากการควบคุมของเหตุผลมีความฝันและอารมณ์จินตนาการค่อนข้างโน้มเอียงไปในทางกวนวิสัยหลักการของเชอร์เรียลิสม์ คือ จินตนาการเป็นส่วนสำคัญของการแสดงออก จินตนาการคือจิตไร้สำนึกและจิตไร้สำนึกเป็นภาวะของความฝัน ที่มีขบวนการต่อเนื่องกันซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์งานศิลปะได้ สิ่งที่เราเห็นจากโลกภายนอกขณะที่นั่น เป็นเพียงปรากฏการทางการแพรกแข็งความงามของพวกรเข้าคือความทัศนรย์ ความมหัศจรรย์เพียงอย่างเดียวที่สามารถสร้างศิลปะให้สมบูรณ์ได้ และยังให้ความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความหมายต่อความรู้สึกของมนุษย์

ภาพประกอบที่ 1 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

ชื่อภาพ The Persistence of Memory, Salvador Dalí

ขนาด 24x33 cm เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ที่มา: http://en.wikipedia.org/wiki/The_Persistence_of_Memory

4 . อิทธิพลจากปรัชญา

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, ค.ศ.1856-1939)นักจิตวิทยา ชาวออสเตรียเชื้อสายเยิวा ผู้นำในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปรัชญาศิลปะว่า ศิลปะคือการแสดงออกของจิตนาการ เพื่อสนองความต้องการของจิตที่ยังขาดให้เต็มตามประสงค์

ซิกมันด์ ฟรอยด์ ได้นิยามไว้ว่า มนุษย์จัดประสบการณ์และความทรงจำอันเจ็บปวดโดยการเก็บกดไว้ในจิตไร้สำนึก อันจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของเข้า และก่อให้เกิดกลไกที่ทำหน้าที่เป็นกระปองกันตัวเองที่

เรียกว่า "Ego Defense Mechanism" ขึ้นมา ซึ่งได้แบ่งประเภทกลไกในการป้องกันตัว ไว้ทั้งสิ้น 16 ข้อ แต่ ข้าพเจ้ารับอิทธิพลทางความคิดมาใช้เพียงแค่ 2 ข้อ ดังนี้

4.1 การกล่าวโทษผู้อื่นหรือการโยนความผิดให้แก่ผู้อื่น (Project) คือ การลดความวิตกกังวล โดย การย้ายหรือโยนความผิด ความไม่ดีงามของตนเอง หรือความรับผิดชอบจากผลของการกระทำของตนเอง หรือผลกระทบความคิดที่ไม่เหมาะสมของตนไปให้บุคคลอื่น เช่น ถ้านางรู้สึกไม่ชอบใครที่ตนควรจะชอบ ก็ อาจจะบอกว่าคนนั้นไม่ชอบตน “เป็นการไม่ยอมรับความผิดของตนนั่นเอง” ลักษณะนี้ ตรงกับสุภาษิตไทยที่ว่า “ร้ายไม่ดีโทษปีโทษกลอง”

4.2 การสร้างวิมานในอากาศ หรือการฝันกลางวัน (Fantasy / Day Dreaming) คือ การคิดฝัน สร้าง จินตนาการ หรือโน้ตภาพเกี่ยวกับสิ่งที่ตนมีความต้องการแต่เป็นไปไม่ได้ ไม่สามารถเป็นจริงได้ ฉะนั้นจึงคิด ฝันหรือสร้างวิมานในอากาศขึ้น เพื่อสนองความต้องการชั่วขณะหนึ่ง เช่น คนไม่爽ก็ฝันว่าตนเอง爽 เก่งเหมือนนางเอก มีพระเอกและผู้ชายมารัก มาให้เลือกมากมาย เป็นต้น(ที่มา : <https://mbasic.facebook.com>)

จากปรัชญาของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ ศิลปะคือการแสดงออกของจิตนาการ เพื่อสนองความต้องการของ จิตที่ยังขาดให้เต็มตามประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับอิทธิพลจากลัทธิเซอร์เรย์ลิสม์ที่ว่า การแสดงออกของจิตให้ สำนึกรอย่างอิสระ ปราศจากการควบคุมของเหตุผลมีความฝันและอารมณ์จินตนาการค่อนข้างโน้มเอียงไป ในทางการวิสัยหลักการของเซอร์เรย์ลิสม์ คือ จินตนาการเป็นส่วนสำคัญของการแสดงออก จินตนาการ คือ จิตไร้สำนึก และจิตไร้สำนึกเป็นภาวะของความฝัน ซึ่งนำไปสู่แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะแก่ผู้ สร้างสรรค์

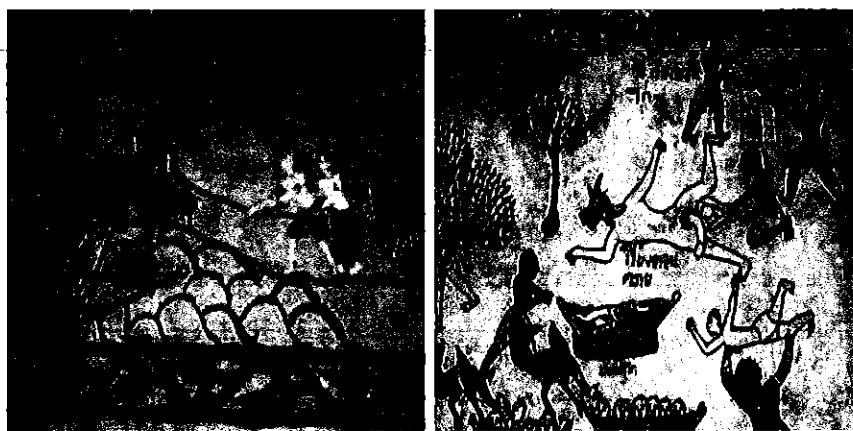
5 . การศึกษาหลักองค์ประกอบศิลป์ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

จากหนังสือการจัดองค์ประกอบศิลป์ผู้แต่ง ชลุด นิ่มเสมอ โดยทัศนธาตุที่ข้าพเจ้านำมาใช้ เป็น รูปทรงที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ ฯลฯ และอาจไม่เคยเห็นได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่ง รูปทรงเหล่านี้เป็นส่วนของภาพเหตุการณ์ ภาพนิยม การตูน และสื่อโฆษณาต่างๆ โดยเน้นคุณค่าทางด้าน รูปทรงเป็นหลัก คุณค่าทางด้านรูปทรง เกิดจากการนำเอาองค์ประกอบต่างๆของศิลปะ ได้แก่ เส้น สี แสง และเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิวฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกัน

6 . อิทธิพลจากจิตรกรรมไทยท่องถิ่น

ถูปแต้มหรือภาพจิตรกรรมฝาผนังนับเป็นงานศิลปะพื้นบ้าน (Folk Arts) ที่มีแก่นของความเป็น เอกลักษณ์ ต่างไปจากศิลปะของสกุลช่างหลวงส่วนกลางและสกุลช่างอื่นๆ ที่เราอาจคุ้นเคยมาก่อน งาน จิตรกรรมอีสานส่วนใหญ่อาจดูด้อยค่าในสายตาของศิลปินที่ถือเอาสูนหรือเป็นหลัก เพราะการเขียนภาพบน ฝาผนังสิ่งที่ชาวอีสานรับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมภาคกลาง ช่างพื้นบ้านอีสานยังขาดความชำนาญและ เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน

จากวิพนธ์การทางศิลปะพื้นถิ่นส่งผลให้เกิดแรงบันดาลใจเพื่อกำหนดแนวทางของความคิดที่ แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก สุนทรียภาพทางความงาม ที่ตรงกับจุดมุ่งหมายในผลงานศิลปินพื้นบ้าน

ภาพประกอบที่ 2 อิฐอิพลาจากจิตรกรรมไทยท้องถิ่น
(ที่มา : <http://www.muangboranjournal.com/>)

7. อิฐอิพลาทางศิลปกรรมที่ได้รับจากผลงานของศิลปินไทย

ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบในกลวิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมของศิลปินไทย คือ อาจารย์ทวีรัชนีกร เป็นศิลปินที่สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้สร้างสรรค์ในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นศิลปินไทยที่สร้างสรรค์งานได้แตกต่างจากศิลปินไทยคนอื่นๆ เข้ารูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่น่าสนใจและต่อมาได้เสนอภาพสะท้อนภูมิปัญญา ความเชื่อ ความเป็นท้องถิ่นและเรื่องราว สะเทือนใจที่มีต่อประชาชนโดยเสนอหัวข้อที่ศูนย์ต่อสังคมให้ทราบนักถึงความยุติธรรมและความจริงของมนุษย์ที่จะมอบให้แก่กันและกัน ในส่วนของกระบวนการการแสดงออกยังได้นำเอาวัสดุพื้นบ้านอีกมากเพื่อนำสู่การสร้างสรรค์ในระดับสากล

ภาพประกอบที่ 3 อิฐอิพลาที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ
ชื่อภาพ กັບກີບ ขนาด 60x80 cm สีน้ำมันบนผ้าใบ
(ที่มา : <http://chaichan-jarukarus.blogspot.com>)

8. อิทธิพลทางศิลปกรรมที่ได้รับจากผลงานของศิลปินต่างชาติ

ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบในกลวิธีการสร้างสรรค์งานจิตกรรมของศิลปินต่างชาติ คือ Chris Mars เป็นจิตกรและนักดนตรีชาวอเมริกัน ผู้สร้างสรรค์ได้แรงบันดาลใจ ที่ศิลปินคนนี้ ต้องการถ่ายทอดความอ่อนหวานภายใต้ความน่ากลัวของผู้คนและเด็กที่แทนค่าเป็นภัยพิบัติ ปีศาจแต่แฟงความรุ้สึกที่น่าค้นหาดูแล้วเกิดความรุ้สึกหลากหลายความน่ากลัว ภูมิทัศน์ที่แปลงประหลาดและน่าหวาดเสียตามที่ ศิลปินต้องการสร้างสรรค์ ซึ่งตรงกับแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ที่นำเสนอ งานดูน่ากลัวในรูปแบบการ์ตูนแต่ความรุ้สึกจริงๆ นั้นแฟงอารมณ์ความสับสน ความทุกข์อยู่ภายในงาน

ภาพประกอบที่ 4 อิทธิพลที่ได้รับจากลักษณะศิลปะ

ชื่อภาพ "The Carving Stage"

(ที่มา : <https://www.facebook.com/Chris-Mars>)

สรุป

จากปรัชญาของ ชิกนันด์ ฟรอยด์ ส่งผลให้เกิด อิทธิพลทางความคิดให้แก่ผู้สร้างสรรค์ที่ว่า ศิลปะคือ การแสดงออกของจิตนาการ เพื่อสนองความต้องการของจิตที่ยังขาดให้เต็มตามประสงค์ จึงทำให้ผู้สร้างสรรค์มองสิ่งต่างๆ และเข้าถึงอารมณ์ความรุ้สึกของสิ่งต่างๆ บนโลกนี้ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ หรือจิตใจมนุษย์ ทำให้เกิดเป็นความบันดาลใจในการสร้างศิลปะนิพนธ์ชุดนี้โดยมีรูปแบบงานที่ได้รับอิทธิพลจาก ลักษณะเรียลลิสม์ ที่มีรูปแบบการแสดงออกในเรื่องของจินตนาการ อารมณ์ความรุ้สึกเฉพาะตัวมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ เพื่อสื่อสารท่อน รูปแบบเนื้อหาและแนวคิดเฉพาะตัวลงไปในผลงานศิลปะนิพนธ์ทั้ง 4 ชิ้น

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

การสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ ชุด คตินิยมทางไสยาสตร์การเมืองในสังคมไทย ผู้สร้างสรรค์มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอเนื้อหาบูรณาการคตินิยมทางการเมืองในสังคมปัจจุบัน โดยใช้รูปทรงของความเชื่อเรื่องเปรตในไตรภูมิและจินตนาการตัวผู้สร้างสรรค์เป็นเหมือนตัวดำเนินเรื่องเชือความหมาย อารามณ์ ความรู้สึก และทัศนคติความงามของผู้สร้างสรรค์

กระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ได้กำหนดเป็นลำดับขั้นตอน คือ เริ่มจากการรวบรวมข้อมูล การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำภาพร่าง และปรับปรุงแก้ไข การขยายภาพผลงานจริงจากภาพแบบร่าง และปฏิบัติงานจริงจนเสร็จสมบูรณ์ การทดลองสร้างสรรค์ศิลปะในเชิงวิชาการจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการบันทึกข้อมูลการค้นคว้า และในการปฏิบัติงานดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางความรู้สำหรับนำไปพัฒนาการสร้างสรรค์ศิลปะต่อไป

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

1. ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูล

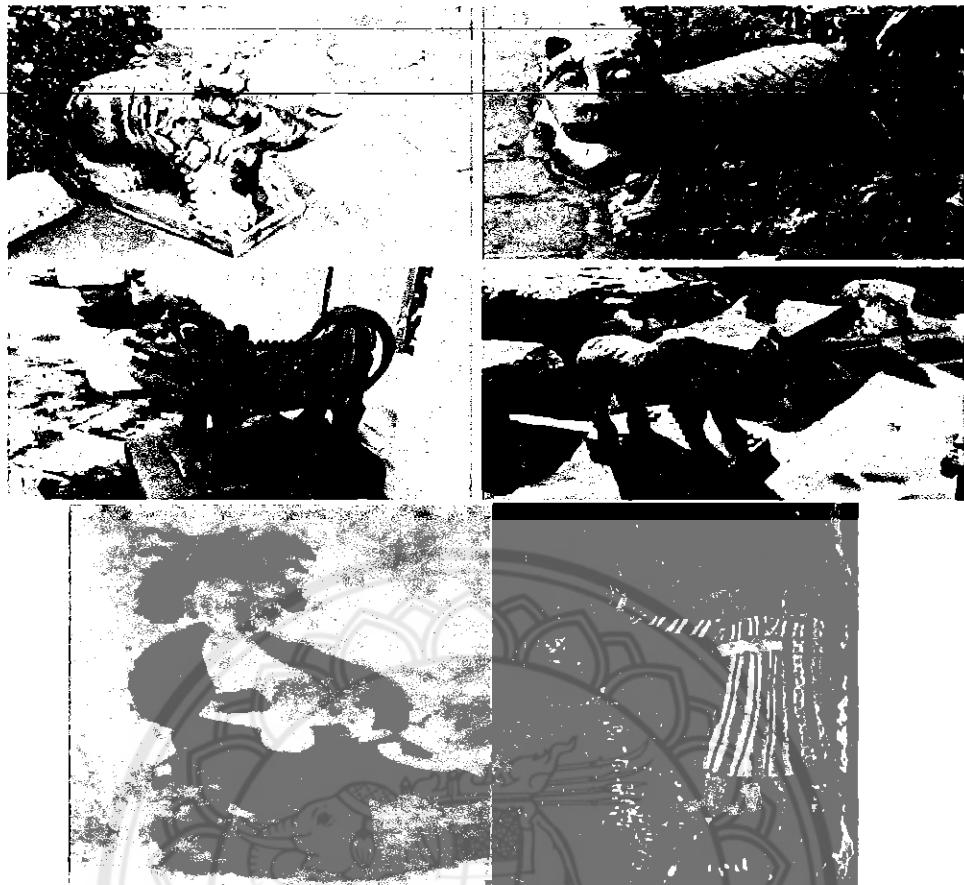
1.1 ข้อมูลภาคเอกสารหนังสือ

ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำราหนังสือเอกสารต่างๆ ที่เป็นข้อมูลเบื้องต้น ที่มาและความหมายของเทคนิคในการสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

- หนังสือองค์ประกอบศิลปะ ผู้แต่ง ชาลูด นิมเสนอ
- หนังสือประวัติศาสตร์ศิลปะวันออก ผู้แต่ง ศุภชัย ลิงเทียะบุญย์
- หนังสือซ่อนไว้ในสิม ก-อในชีวิตอีสาน ผู้แต่ง อุ่ทอง ปราสาสน์วินิจฉัย
- ชุด เรื่องผีฯ รอบโลก : ฝีไทย ผู้แต่ง นพธี ศศิวิมล
- หนังสือสุนทรียศาสตร์ ผู้แต่ง กำจาร สุนพงษ์ศรี
- สมุดภาพไตรภูมิฉบับอนุรักษ์อักษรธรรมอีสาน ผู้แต่ง นพวงศ์ เป้าทอง
- นิตยสารการเมืองสุดสัปดาห์ สำนักพิมพ์ เนชั่น
- นิตยสารการเมืองสุดสัปดาห์ สำนักพิมพ์ มติชน
- หนังสือบันทึกการเมืองด้วยลายเส้นการทูน 4 ผู้แต่ง เชีย ไทรรัฐ

1.2 ข้อมูลภาพ และผลงานศิลปะ

- ข้อมูลจากช่าวสารจากสื่อต่างๆ ทั้งทางโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และโซเชียลมีเดีย
- ข้อมูลภาพจิตรกรรมฝาผนังตามวัดต่างๆ

ภาพประกอบที่ 5ข้อมูลภาพถ่าย

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้สร้างสรรค์มีความเชื่อว่าประสบการณ์นั้นมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ผู้สร้างสรรค์จึงได้รวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากแหล่งข้อมูลที่มีพับเจอในชีวิตประจำวัน ข้อมูลจากหนังสือ และอินเตอร์เน็ต และแนวคิดของนักปรัชญาชาวเมริกัน นามว่า จอห์น ดิวอี ซึ่งมีความเห็นว่าศิลปะก็คือประสบการณ์ เป็นการให้ประสบการณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้ชม ผู้สร้างสรรค์จึงได้แรงบันดาลใจจากประสบการณ์ที่ได้เจอมาระมาผลและกำหนดรูปแบบในการสร้างสรรค์ เอ้าท์ศนธาราดุซึ่งเป็นองค์ประกอบของศิลปะมาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดสาระของผลงาน ที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ อันประกอบไปด้วยเนื้อหาและรูปทรง

เนื่องจากเนื้อหาและแรงบันดาลใจนั้นมีที่มาจากการมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องราวความเชื่อไสยศาสตร์ทางการเมืองทำให้แสดงออกและถ่ายทอดความรู้สึกออกมาย่างทัศนธาตุทางศิลปะที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนรูปทรงทางศิลปะ

เส้น (Line) ในงานของผู้สร้างสรรค์ลักษณะของเส้นที่นำมาใช้ในงาน คือ เส้นโครงสร้างขององค์ประกอบทำหน้าที่กำหนดทิศทางของรูปทรงของคน และองค์ประกอบต่างในงาน ที่มีลักษณะ เส้นแนว

นอน เส้นแนวตั้ง เส้นโค้ง เส้นตรง เส้นทแยง สร้างความขัดแย้ง ประสานกัน และสร้างจังหวะเชื่อมโยง เป็นเอกภาพ

สี (Color) ในภาพรวมของชิ้นงานนั้น ความเข้มของสี (Intensity) เกิดจาก สีแท้ คือสีที่เกิดจาก การผสมกันในวงจรสี เป็นสีหลักที่ผสมขึ้นตามกฎเกณฑ์และไม่ถูกผสมด้วยสีกลางหรือสีอื่นๆ สีแท้จะแสดง ความแรงของสีปรากฏออกมายให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้เกิดจุดสนใจขึ้นในผลงาน

ที่ว่าง (Space) ผู้สร้างสรรค์ใช้น้ำหนักอ่อนแก่ของสี และความชัดของรูปทรง ทำให้เกิดระยะหน้า และระยะหลัง และการทับซ้อนของรูปทรงต่างๆ ความต่างของขนาดรูปทรงในชิ้นงานยังสามารถสร้างมิติได้ ด้วย

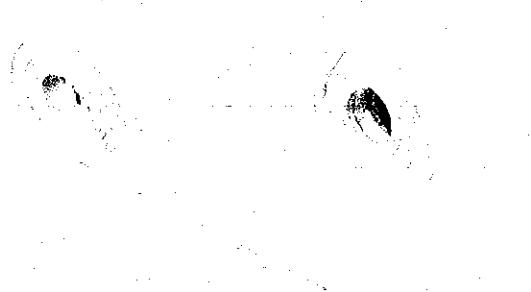
รูปทรง (Form) ในงานของผู้สร้างสรรค์มีรูปทรงเป็นส่วนสำคัญให้เข้าถึงเนื้อหา ได้อ้างอิงจากข้อมูลที่ เป็นรูปถ่ายวัตถุ ข่าวสาร และสภาพแวดล้อมบรรยายสถานที่ต่างๆ ได้แก่ จิตรกรรมฝาผนังตามวัดต่างๆ นำมาเป็นข้อมูลหัวที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ โดยเลือกรูปทรงจากเรื่องมนุษย์สกุนิ เช่น มนุษย์นรก มนุษย์ปรต มนุษย์เครื่องดาน เป็นต้น

ลักษณะผิว (Texture) มีลักษณะผิวที่เป็นของจริง เป็นลักษณะผิวที่สามารถสัมผัสจากการทับตอน ของเนื้อสีที่ถูกเกรียงบาดลงบนงาน ที่จะต้องการให้ชิ้นงานมีพื้นที่ผิวที่หลากหลาย จะให้ความรู้สึกกระตุ้นประสาท หนักแน่น มั่นคง แข็งแรง ถาวร

การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์

2. ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์

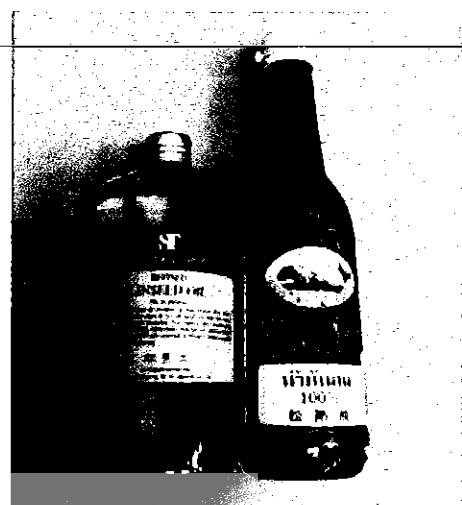
ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ วัสดุที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องเขียนรูป เช่น ดินสอสีขาว กระไวร เครื่องเขียนบอร์ด สมุดสเกตซ์ภาพ สมุดบันทึกข้อมูล ผู้กัน เขียนรูปขนาดต่างๆ สีประเภทต่างๆ ได้แก่ สีน้ำมัน (oil paint) สีอะครีลิก (acrylic) น้ำมันสน (turpentine) เกียงผสมสี น้ำยา กัดผ้าขาว ผ้ายืนสีจีฟร์ม ผ้าใบ (Canvas) กรอบเฟรมผ้าใบเขียนรูปขนาดต่างๆ ตามความ เหมาะสม

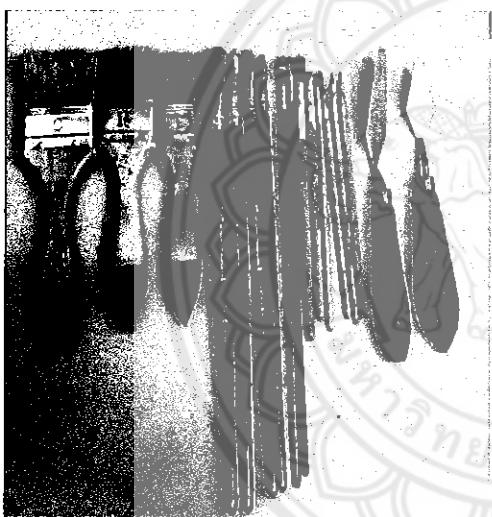
ภาพประกอบที่ 6 ผ้าใบ (Canvas)

ภาพประกอบที่ 7 น้ำมันมัน

ภาพประกอบที่ 8 น้ำมันลินสีด และน้ำมันสน

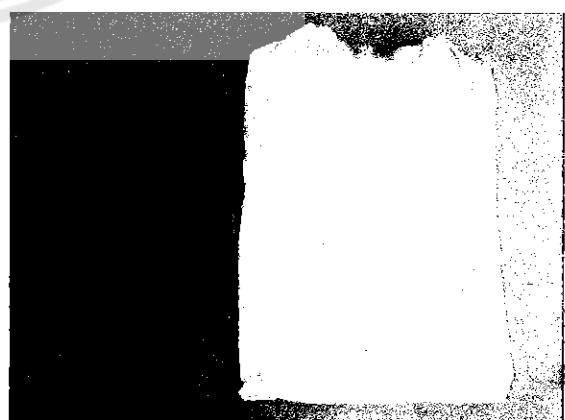
ภาพประกอบที่ 9 หุ้กันเกรียงตีสี

ภาพประกอบที่ 10 พื้นผ้า อินส์

ภาพประกอบที่ 11 น้ำยาซักผ้าขาว

ภาพประกอบที่ 12 ผ้าเช็ด

วิธีการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ใช้กลวิธีการสร้างสรรค์มีดังนี้

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นรูปธรรม เช่น ภาพถ่าย และผลงานศิลปะจากลัทธิและศิลปินที่ได้รับแรงบันดาลใจแล้ว นำข้อมูลที่ได้มามุ่งมาดเนินการสร้างภาพร่าง โดยการนำม้าจัดวางให้ได้อย่างประกอบและพัฒนาภาพร่างจนได้อย่างประกอบที่สมบูรณ์เพื่อให้ได้ภาพร่างตามแนวคิดและความรู้สึกที่ต้องการจะแสดงออก มีขั้นตอนการทำดังนี้

1) จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลผู้สร้างสรรค์ ได้นำข้อมูลที่ศึกษามาใช้ในการคิดสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชิ้นโดยเริ่มจากความชอบในสิ่งที่เห็นจากสื่ออิทธิพลต่างๆ โดยใช้จินตนาการสร้างภาพร่างแบบคร่าวๆ ในความคิด และหาข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความคิดมาปะติดปะต่อ กัน

ภาพประกอบที่ 13 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่ 1 ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา

ภาพประกอบที่ 14 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่ 2 ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา

ภาพประกอบที่ 15 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่ 3 ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา

ภาพประกอบที่ 16 สร้างภาพร่างด้วยดินสอสี ชิ้นที่ 4
ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

จากการนำภาพแบบร่างไปปรึกษาอาจารย์แล้ว ก็ได้นำมาปรับใช้ในผลงานจริง ซึ่งอธิบายขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ชิ้นที่ 1 ใช้น้ำยาซักผ้าขาว ระบายนลงบนพื้นผ้ายีนที่ซึ่งไว้

เมื่อทำการซักผ้ายีนกับโครงไม้จนได้เฟรมเขียนภาพตามขนาดที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการระบายนลงบนพื้นผ้ายีน โดยการใช้น้ำยาซักผ้าขาวกัดลงบนผ้ายีนให้เกิดลวดลาย โดยผู้สร้างสรรค์ต้องการให้เกิดพื้นผิวของงาน (texture) การกัดกร่อนของน้ำยาซักผ้าขาวให้เป็นรูปก้อนเมฆบนท้องฟ้า เพื่อทำเป็นภาพพื้นหลัง (Background)

ภาพประกอบที่ 17 ใช้น้ำยาซักผ้าขาว ระบายนลงบนพื้นผ้ายีนที่ซึ่งไว้

ขั้นตอนที่ 2 ร่างภาพบนผ้าเฟรมตามแบบร่าง

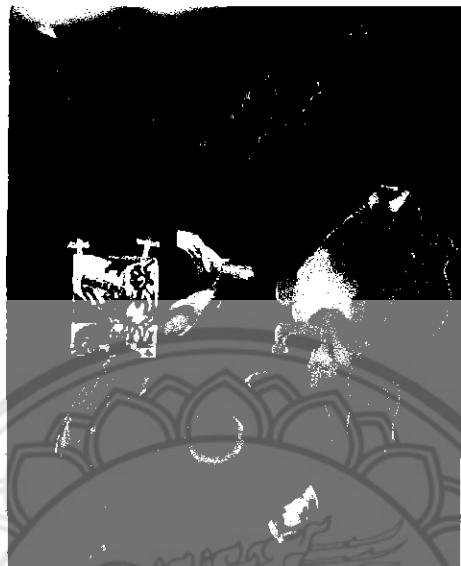
เมื่อใช้น้ำยาซักผ้าขาวกัดลงบนผ้ายีนจนเกิดลวดลายเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ทำการร่างภาพบนเฟรมโดยเขียนตามแบบร่าง (sketch) ที่ได้ผ่านการพัฒนาจนสมบูรณ์

ภาพประกอบที่ 18 ร่างภาพบนผ้าเฟรมตามแบบร่าง

ขั้นตอนที่ 3 ทาสีรองพื้นบนเฟรม ด้วยสีอะคริลิก

เมื่อทำการร่างภาพบนเฟรมตามที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการทาสีรองพื้นลงบนเฟรม

ภาพประกอบที่ 19 ทาสีรองพื้นบนเฟรม ด้วยสีอะคริลิก

ขั้นตอนที่ 4 ระบายสีโครงสร้างโดยรอบและเก็บรายละเอียด

เมื่อได้ระบายสีโครงสร้างโดยรวมแล้วนั้น ผู้สร้างสรรค์ก็ได้ทำการเริ่มเก็บรายละเอียดในส่วนต่างๆ ของภาพ อันได้แก่ รูปทรงของมนุษย์เปรต ส่วนของใบหน้า มือ แขน ขา อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย รูปทรงของสัตว์ และรูปทรงของวัตถุ ก็อกน้ำ เป็นต้น

การเก็บรายละเอียดของงานถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ซึ่งบ่งบอกให้เห็นถึงความสมบูรณ์แบบของงาน

ภาพประกอบที่ 20 ระบายสีโครงสร้างโดยรอบและเก็บรายละเอียด

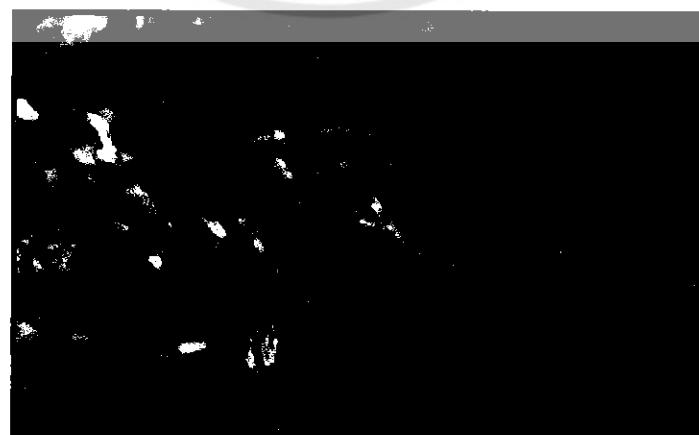
จากการส่งอาจารย์ที่ปรึกษาครั้งที่ 2 ปรับแก้ไข แก้พื้นหลังให้ลึกมากกว่านี้ เพิ่มตัวหัวปลาและสัตว์เพิ่มลายละเอียด โหนสี แสงเงา และปรับตัวมนุษย์เปรต ให้มีมิตามากเดิน สร้างจุดเด่นให้เด่นขึ้น

ภาพประกอบที่ 21 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 ชิ้นที่ 2 ใช้น้ำยาซักผ้าขาวระบายลงบนพื้นผ้ายืนที่ซิงไว้

เมื่อทำการซิงผ้ายืนกับโครงไม้จันได้เฟรมเขียนภาพตามขนาดที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการระบายลงบนพื้นผ้ายืน โดยการใช้น้ำยาซักผ้าขาวกัดลงบนผ้ายืนให้เกิดลวดลาย โดยผู้สร้างสรรค์ต้องการให้เกิดพื้นผิวของงาน (texture) การกัดกร่อนของน้ำยาซักผ้าขาวให้เป็นรูปก้อนเมฆบนห้องฟ้า เพื่อทำเป็นภาพพื้นหลัง (Background)

ภาพประกอบที่ 22 ใช้น้ำยาซักผ้าขาวระบายลงบนพื้นผ้ายืนที่ซิงไว้

ขั้นตอนที่ 2 ร่างภาพบนผ้าเพร์มตามแบบร่าง

เมื่อใช้น้ำยาซักผ้าขาวกัดลงบนผ้ายีนจนเกิดลวดลายเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ทำการร่างภาพบนเพร์มโดยเขียนตามแบบร่าง (sketch) ที่ได้ผ่านการพัฒนาจนสมบูรณ์

ภาพประกอบที่ 23 ร่างภาพบนผ้าเพร์มตามแบบ

ขั้นตอนที่ 3 ทาสีรองพื้นบนเพร์ม ด้วยสีอะคริลิก

เมื่อทำการร่างภาพบนเพร์มตามที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการทาสีรองพื้นลงบนเพร์ม

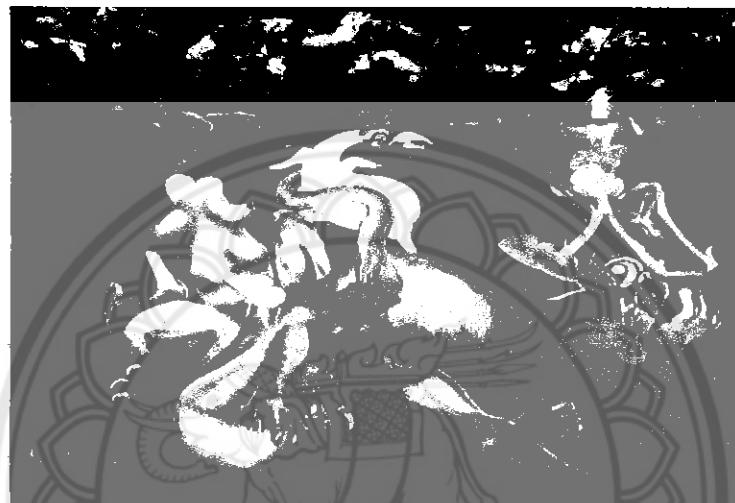

ภาพประกอบที่ 24 ทาสีรองพื้นบนเพร์ม ด้วยสีอะคริลิก

ขั้นตอนที่ 4 ระยะสีโครงสร้างรอบและเก็บรายละเอียด

เมื่อได้ระยะสีโครงสร้างโดยรวมแล้วนั้น ผู้สร้างสรรค์ก็ได้ทำการเริ่มเก็บรายละเอียดในส่วนต่างๆ ของภาพ อันได้แก่ รูปทรงของมนุษย์เปรต ส่วนของใบหน้า มือ แขน ขา อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย รูปทรงของสัตว์ และรูปทรงของวัตถุ

การเก็บรายละเอียดของงานถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ซึ่งปั่งบอกให้เห็นถึงความสมบูรณ์แบบของงาน

ภาพประกอบที่ 25 ระยะสีโครงสร้างรอบและเก็บรายละเอียด

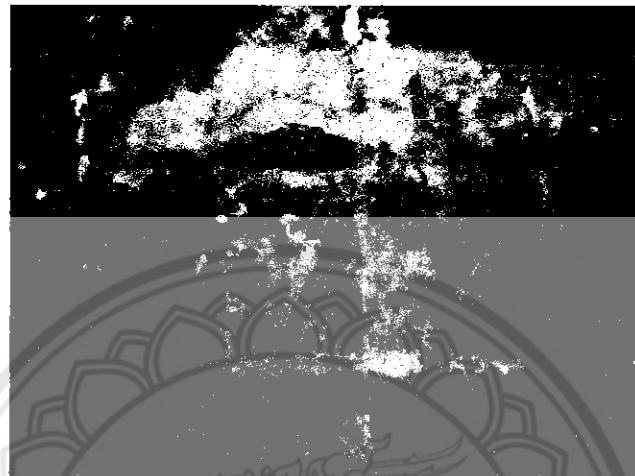
จากการส่งอาจารย์ที่ปรึกษา ปรับแก้ไข แก้พื้นหลังให้ลึกมากกว่านี้ เพิ่มก้อนเมฆ และแทรกสีในก้อนเมฆ โทนสี แสงเงา และปรับตัวมนุษย์เปรต สร้างจุดเด่นให้เด่นขึ้นกว่าเดิม

ประกอบที่ 26 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ศิลปินพนธ์ชื่นที่ 2

ขั้นตอนที่ 1 ชิ้นที่ 3 ใช้น้ำยาซักผ้าขาว ระบายน้ำลงบนพื้นผ้ายีนที่ซึ่งไว้

เมื่อทำการซักผ้ายีนกับโครงไม้จันได้เฟรมเขียนภาพตามขนาดที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการระบายน้ำลงบนพื้นผ้ายีน โดยการใช้น้ำยาซักผ้าขาวกัดลงบนผ้ายีนให้เกิดลวดลาย โดยผู้สร้างสรรค์ต้องการให้เกิดพื้นผิวของงาน (texture) การกัดกร่อนของน้ำยาซักผ้าขาวให้เป็นรูป เพื่อที่จะเป็นภาพพื้นหลัง (Background)

ภาพประกอบที่ 27 ใช้น้ำยาซักผ้าขาวระบายน้ำลงบนพื้นผ้ายีนที่ซึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 ร่างภาพบนผ้าเฟรมตามแบบร่าง

เมื่อใช้น้ำยาซักผ้าขาวกัดลงบนผ้ายีนจนเกิดลวดลายเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ทำการร่างภาพบนเฟรมโดยเขียนตามแบบร่าง (sketch) ที่ได้ผ่านการพัฒนาจนสมบูรณ์

ภาพประกอบที่ 28 ร่างภาพบนผ้าเฟรมตามแบบร่าง

ขั้นตอนที่ 3 ทาสีรองพื้นบนเฟรม ด้วยสีอะคริลิค

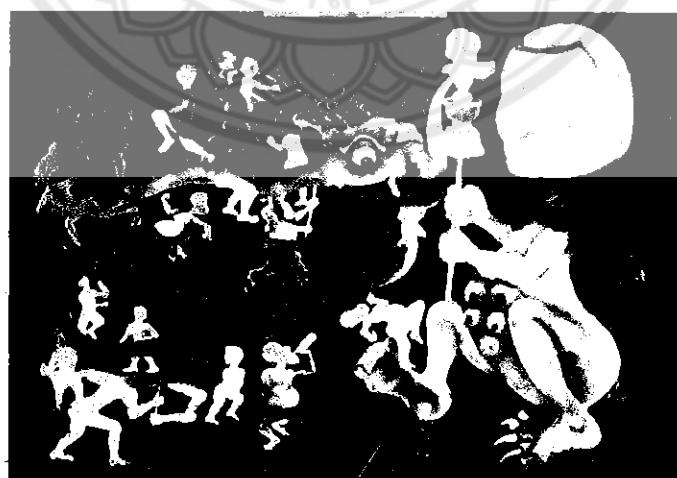
เมื่อทำการร่างภาพบนเฟรมตามที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการทาสีรองพื้นลงบนเฟรม

ภาพประกอบที่ 29 ทาสีรองพื้นบนเฟรม ด้วยสีอะคริลิค

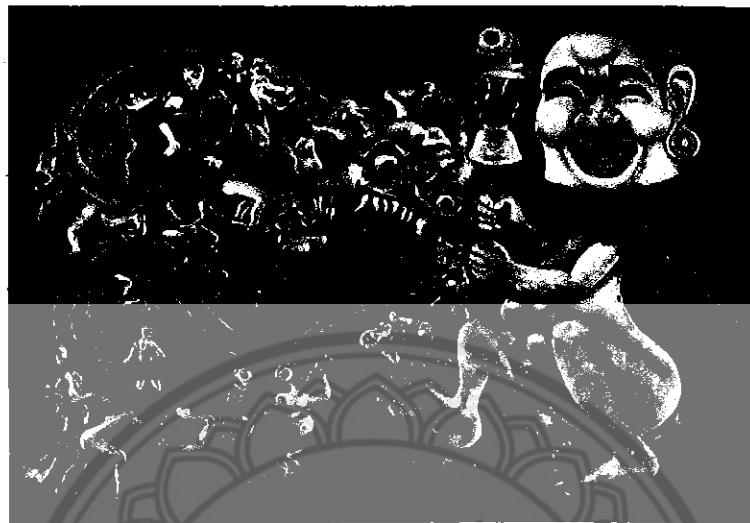
ขั้นตอนที่ 4 ระบายสีโครงสร้างรอบและเก็บรายละเอียด

เมื่อได้ระบายสีโครงสร้างโดยรวมแล้วนั้น ผู้สร้างสรรค์ก็ได้ทำการเริ่มเก็บรายละเอียดในส่วนต่างๆ ของภาพ อันได้แก่ รูปทรงของมนุษย์เปรต ส่วนของใบหน้า มือ แขน ขา วัยวะต่างๆ ของร่างกาย รูปทรงของสัตว์ และรูปทรงของวัตถุ

ภาพประกอบที่ 30 ระบายสีโครงสร้างรอบและเก็บ

จากการส่งอาจารย์ที่ปรึกษา ปรับแก้ไข แก้พื้นหลังให้ลึกมากกว่านี้ เพิ่มตัวประหลาดและสัตว์เพิ่ม ลายละเอียด

ภาพประกอบที่ 31 ภาพผลงานเสรีจสมบูรณ์ ศิลปะนิพนธ์ชั้นที่3

ขั้นตอนที่ 1 ชั้นที่ 4 ใช้น้ำยาซักผ้าขาว ระบายนลงบนพื้นผ้ายืนที่ซึ่งไว้

เมื่อทำการซึ่งผ้าใบ กับโครงไม้จนได้เฟรมเขียนภาพตามขนาดที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการทาสีรองพื้น โดยการใช้สีสีอะคริลิกทาบนผ้าใบ เพื่อให้ได้ค่าน้ำหนักความหนาของสี

ภาพประกอบที่ 32 ภาพขั้นตอนการลงสีพื้นหลัง

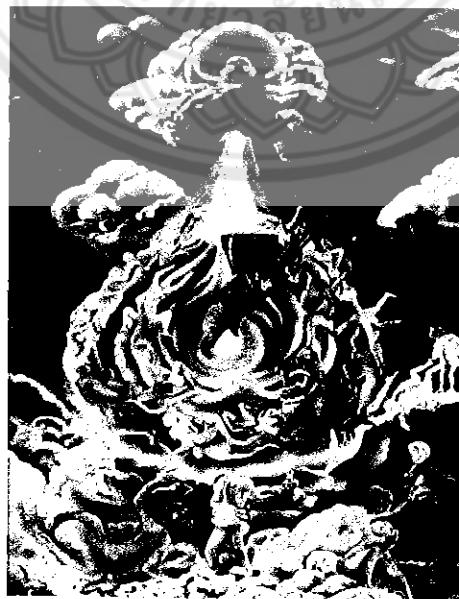
ขั้นตอนที่ 2 ร่างภาพบนผ้าเพร์มตามแบบร่าง

ลงสีพื้นหลังให้เรียบร้อย ตีตารางแบ่งสัดส่วนเป็นช่องสี่เหลี่ยม เพื่อใช้กำหนดขนาดของผลงานจริง และสามารถร่างภาพได้แม่นยำอาจมีการเพิ่มเติมหรือลดthonส่วนต่างๆตามความเหมาะสม และความรู้สึกขณะนั้นด้วย

ภาพประกอบที่ 33 ร่างภาพบนผ้าเพร์มตามแบบร่าง

ขั้นตอนที่ 3 ระบายสีโครงสร้างและเก็บรายละเอียด ลงสีส่วนที่เป็นวัตถุต่างๆ สถานที่ และตัวละครหลักโดยรวม เพื่อจ่ายต่อการเก็บรายละเอียด

ภาพประกอบที่ 34 ภาพขั้นตอนการเขียนส่วนวัตถุต่างๆ สถานที่

ตัวละคร และบรรยากาศโดยรวม ศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 4 ภาพผลงานเสรีจสมบูรณ์

ภาพประกอบที่ 35 ภาพผลงานเสรีจสมบูรณ์ ศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 4

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์มี ที่ทำขึ้นในชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 /2557 โดยอธิบายขั้นตอนการสร้างสรรค์ศิลปะ อย่างมีระเบียบพร้อมนำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ แสดงภาพให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยสังเขปอย่างกระชับเจน ดังนี้

แนวคิดความบันดาลใจ

ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องการแสดงถึงเรื่องราวที่ในห้วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา "คอร์รัปชั่น" เป็นภัยคุกคามสำคัญ สร้างความเสียหายให้เศรษฐกิจและสังคม ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงความคิดอกร้าว จึงได้หยิบหยกคติความเชื่อเรื่องผี ทั้งผีดีและผีร้ายมาเปรียบเทียบล้อเลียนสังคมและการเมืองสังคมในปัจจุบัน โดยได้รับข่าวสาร เศรษฐกิจและการเมืองในสังคมไทยจากสื่อต่างๆ

ภาพประกอบที่ 36 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

ผลงานชื่อ เจ้าพ่อ no.2

กลวิธี สีอะคริลิกบนผ้าใบ 150 x120 ซ.ม.

แนวคิดความบันดาลใจ

ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องการแสดงถึงเรื่องราวที่ในสังคมปัจจุบัน เกิดการมีผู้มีอิทธิพล โดยมีนักการเมืองเป็นผู้หุนหลัง แม้กระนั้นนักการเมืองหรือผู้ถือกฎหมาย ใช้อำนาจในมือในทางที่ไม่ดี เอื้อผลประโยชน์ให้แก่เพื่อค้าคนกลาง รีดได้ผู้ที่ด้อยกว่า เอาเงินเข้ากระเป๋าเป้ตัวเอง หวังว่าคงมีซักวันที่จะมีใครมาช่วยให้พ้นจากวิกฤติ

ภาพประกอบที่ 37 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์
ผลงานชื่อ เจ้าพ่อ กอ.4
กลวิธี สีอะคริลิกบนผ้าใบ 180 x85 ซ.ม.

บทที่ 4

การวิเคราะห์คุณค่าผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา แนวคิดและองค์ประกอบของศิลปะ เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ เนื่องด้วยเป็นการอรรถาธิบาย ให้บุคคลอื่น เกิดการเรียนรู้ ทำความเข้าใจถึงความหมาย และขั้นตอนกระบวนการกลวิธีและคุณค่า ด้านสุนทรียภาพผลงานการสร้างสรรค์งานเรื่อง คตินิยมไสยาสตร์การเมืองไทย ตั้งแต่ขั้นแรกตามลำดับจนถึงสิ้นสุด การสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง ได้แก่ ส่วนประกอบทางรูป คือ ทัศนธาตุ ส่วนประกอบทางวัสดุคือวัสดุและวิธีการ หรือกลวิธี รวมทั้งส่วนวิธีการสร้างເเอกสารภาพของรูปทรงและทัศนธาตุ

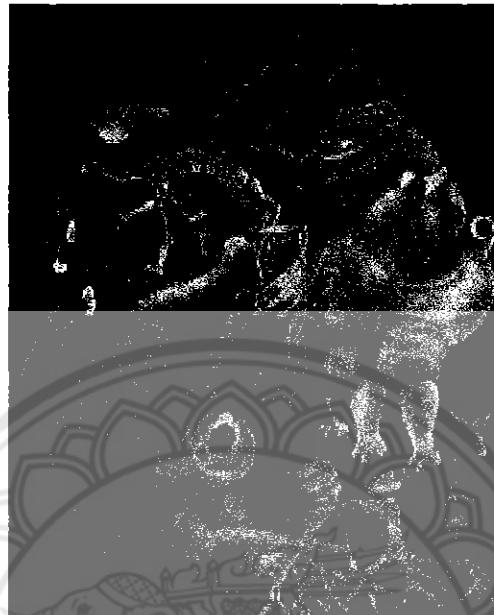
1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา

1.2.1 เรื่อง แนวเรื่อง

1.2.2 เนื้อหาภายนอก

1.2.3 เนื้อหาภายใน

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 38 ผลงานศิลปะนิพนธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสาร์การเมืองในสังคมไทยชั้นที่ 1
กล่าวว่า สีน้ำมันบนผ้าเย็นส์
ขนาด 150 x 120 ซม.

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 การวิเคราะห์รูปทรง

1.1.1 ทัศนธาตุ

1) สี สีวรรณะร้อนในผลงานการสร้างสรรค์แบ่งเป็น 80% ได้แก่ สีม่วงแดง สีแดง สีชมพู สีส้ม ให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง แสดงถึงความเร้าร้อนของตัวละคร

สีวรรณะเย็นแบ่งเป็น 20% ได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียว สีฟ้าแสดงถึงความขัดแย้งในงานให้เกิดความน่าสนใจ

2) พื้นผิว ลักษณะภายนอกของวัตถุที่มองเห็นและสัมผัสได้ ลักษณะที่แตกต่างกันให้เกิดความสนุกสนาน และความรู้สึกต่างๆ กัน เช่น พื้นผิวหยาบ ขรุขระ ละเอียด มันวาว

3) จุด รอยแต้มที่มีลักษณะกคมๆ และเป็นเส้นก้อนสี ปรากฏที่พื้นผิว เกิดจากการจิ้มกด กระแทก ปาดสี โดยการใช้เกรียง และพู่กัน

4) แสงและเงา เงาที่เกิดขึ้นภายใต้วัตถุที่เกิดบนพื้นหรือพื้นบนวัตถุอื่นที่รองรับ

1.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ และวิธีการ

1) วัสดุ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูปแบบคือ สีน้ำมันสน น้ำยาซักผ้าขาว ผ้าเย็นส์ สีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สีน้ำมัน

2) กลวิธี วิธีการเฉพาะในการสร้างสรรค์งาน ใช้กลวิธีการระบายสี ที่แสดงฝีแปรง ให้เกิดเป็นลักษณะพื้นผิวที่หยาบ ขรุขระ และกลวิธีการกัดสีผ้ายีนส์โดยใช้น้ำยาซักผ้าขาว กัดลงบนเนื้อผ้ายีนส์ให้เกิดร่องรอย

1.1.3 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

1) ดุลยภาพแบบสมมาตร(Asymmetry Balance) ความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน ทำให้เกิดจุดเด่นภายในภาพ

2) การประสาน ความกลมกลืนกันจะช่วยลดความขัดแย้ง การประสานกันของสี เส้นที่กลมกลืนกัน

3) รูปร่างอิสระหรือรูปร่างดัดแปลงได้แก่ รูปร่างที่เกิดจากการตัดแปลงตัดตอน จากรูปร่างธรรมชาติ หรือรูปร่างเรขาคณิต

1.1.4 การวิเคราะห์เนื้อหา

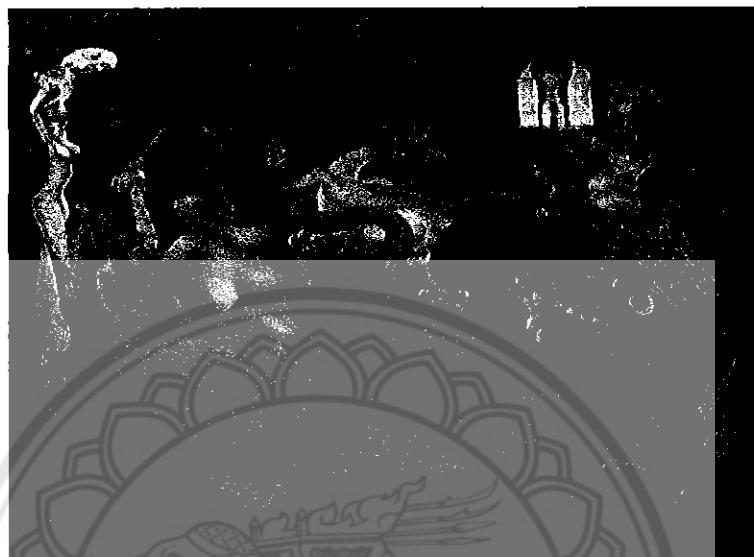
1.) เรื่อง แนวเรื่อง คน สัตว์ วัตถุสิ่งของ

2.) เนื้อหาภายนอก คือผลงานศิลปะที่มีเรื่องเกี่ยวกับคนและวัตถุสิ่งของ เป็นความหมายของเรื่อง แนวเรื่องและสัญลักษณ์ที่แปลออกมาเป็นรูปทรง

3.) เนื้อหาภายในเนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content) ศิลปะเป็นภาษาแห่งความรู้สึก ผลงานการสร้างสรรค์ใช้เทคนิคเป็นตัวนำ งานมีรูปแบบที่น่าทึ่งและแปลกทางกลวิธี การลงสีโดยใช้ผู้กันตัวด้วยทิ้งร่องรอยของฝีแปรง เพื่อแสดงออกทางความรู้สึกและเพื่อให้เกิดพื้นผิวสัมผัสขึ้นในงาน

ปัญหาในงานคือ สีที่ลงในตัวชิ้นงาน กับพื้นหลังผ้ายีนยังขัดแย้งกันอยู่

การวิเคราะห์ศุลค์ศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 39 ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสาสตร์การเมืองในสังคมไทย ชั้นที่ 2
กลวิธี สิน้ำมันบนผ้าเย็บสี
ขนาด 152 x 142 ซม.

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

2.1 การวิเคราะห์รูปทรง

2.1.1 ทัศนราศี

1) สี สีวรรณะร้อนในผลงานการสร้างสรรค์แบ่งเป็น 60% ได้แก่ สีม่วงแดง สีแดง สีเดงส้ม สีส้ม ให้ความรู้สึกดินตา มีพลัง แสดงถึงความลึกลับ สีวรรณะเย็นแบ่งเป็น 40% ได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียว สีฟ้าแสดงถึงความขัดแย้งในงานให้เกิดความน่าสนใจ

2) พื้นผิว ลักษณะภายนอกของวัตถุที่มองเห็นและสัมผัสได้ ลักษณะที่แตกต่างกันให้เกิดความสนุกสนาน และความรู้สึกต่างๆ กัน เช่น พื้นผิวน้ำ ขรุขระ ละเอียด มันวาว

3) จุด รอยแต้มที่มีลักษณะกลมๆ และเป็นเส้นก้อนสี ปรากฏที่พื้นผิว เกิดจากการจีบกดกระแทก ปาดสี โดยการใช้เกรียง และพู่กัน

4) แสงและเงา เงาที่เกิดขึ้นภายใต้วัตถุที่เกิดบนพื้นหรือพื้นบนวัตถุอื่นที่รองรับ

2.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ และวิธีการ

1.) วัสดุ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูปแบบคือ สี น้ำมันสน น้ำยาซักผ้าขาว ผ้าเย็บสี ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สิน้ำมัน

2.) กลวิธี วิธีการเฉพาะในการสร้างสรรค์งาน ใช้กลวิธีการระบายสี ที่แสดงฝีแปรง ให้เกิดเป็นลักษณะพื้นผิวที่ทယาบ ขรุขระ และกลวิธีการกัดสีผ้ายีนส์โดยใช้น้ำยาซักผ้าขาว กัดลงบนเนื้อผ้ายีนส์ให้เกิดร่องรอย

3.) วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

4.) ดุลยภาพแบบสมมาตร(Asymmetry Balance) ความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน ทำให้เกิดจุดเด่นภายในภาพ

5.) การประสาน ความกลมกลืนกันจะช่วยลดความขัดแย้ง การประสานกันของสี เส้นที่กลมกลืนกัน

6.) รูปร่างอิสระหรือรูปร่างดัดแปลงได้แก่ รูปร่างที่เกิดจากการดัดแปลงตัดตอน จากรูปร่างธรรมชาติ หรือรูปร่างเรขาคณิต

2.1.3 การวิเคราะห์เนื้อหา

1.) เรื่อง แนวเรื่อง คน สัตว์ วัตถุสิ่งของ

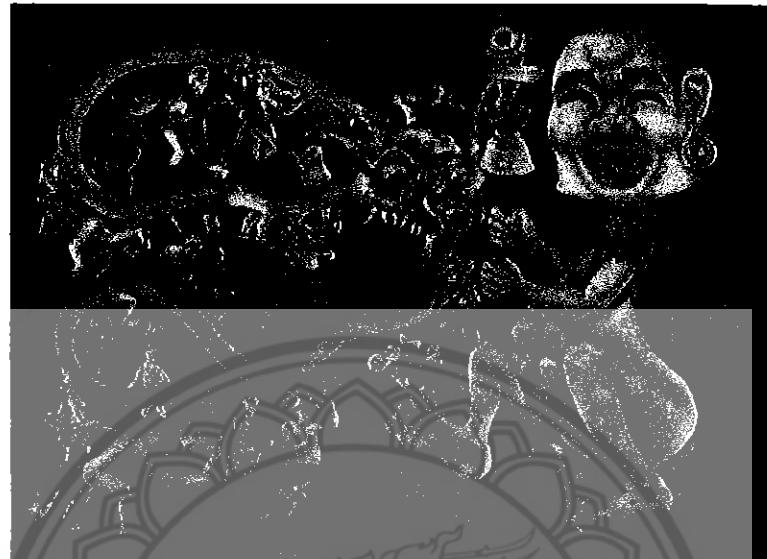
2.) เนื้อหาภายนอก คือผลงานศิลปะที่มีเรื่องเกี่ยวกับคนและวัตถุสิ่งของ เป็นความหมายของเรื่อง แนวเรื่องและสัญลักษณ์ที่แปลออกมาเป็นรูปทรง

3.) เนื้อหาภายใน

เนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content) ศิลปะเป็นภาษาแห่งความรู้สึก ผลงานการสร้างสรรค์ใช้เทคนิคเป็นตัวนำ งานมีรูปแบบที่น่าทึ่งและแบลกทางกลวิธี การลงสีโดยใช้ผู้กันตัวโดยทั้งร่องรอยของฝีแปรง เพื่อแสดงออกทางความรู้สึกและเพื่อให้เกิดพื้นผิวสัมผัสขึ้นในงาน

ปัญหาในงานคือ สีที่ลงในตัวขึ้นงาน กับพื้นหลังผ้ายีนยังขัดแย้งกันอยู่ ตัวการ์ตูนโดดหลุดจากพื้นหลังมากเกินไป

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 40 ผลงานศิลปะนิพนธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสาร์การเมืองในสังคมไทย ชั้นที่ 3
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าเย็บสี
ขนาด 160 x 120 ซ.ม.

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

3.1 การวิเคราะห์รูปทรง

3.1.1 ทัศนธาตุ

1) สี สีวรรณะร้อนในผลงานการสร้างสรรค์แบ่งเป็น 80% ได้แก่ สีม่วงแดง สีแดง สีชมพู สีส้ม ให้ความรู้สึกตื่นตา มีพลัง แสดงถึงความเร้าร้อนของตัวละคร สีวรรณะเย็นแบ่งเป็น 20% ได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียว สีฟ้าแสดงถึงความขัดแย้งในงานให้เกิดความน่าสนใจ

2) เส้น เส้นโค้งแบบคลื่น ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ ลื่นไหล ต่อเนื่องกัน อ่อนโยนและนุ่มนวล

เส้นตั้งหรือเส้นดิ่ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง เชิงแรง หนักแน่น

เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบรื่น นิ่ง ผ่อนคลาย

3) พื้นผิว ลักษณะผิวที่นำมาสร้างสรรค์ภายใต้ผลงาน ผู้สร้างสรรค์เป็นตัวกำหนด ใช้เทคนิค วิธีการโดยใช้ฝีประดิษฐ์เนื้อสีให้เกิดเป็นพื้นผิวที่มีลักษณะ หยาบ ด้าน ชุ่มชะ มันวาว

4) ที่ว่าง ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดส่วนที่ว่าง 30% คือส่วนที่เป็นพื้นหลังเพื่อสร้างบรรยากาศให้เกิดกลมกลืนด้วยเส้นตั้งที่ให้ความรู้สึกที่ประสาน เคลื่อนไหวและผ่อนคลาย

3.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ และวิธีการ

1) วัสดุ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูปแบบคือ สี น้ำมันสน น้ำยาซักผ้าขาว ผ้ายืนสี สีที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือ สีน้ำมัน

2) กลวิธี วิธีการเฉพาะในการสร้างสรรค์งาน ใช้กลวิธีการระบายสี ที่แสดงฟีเเพรง ให้เกิดเป็นลักษณะพื้นผิวที่หยาบ ขรุขระ และกลวิธีการกัดสีผ้ายืนสีโดยใช้น้ำยาซักผ้าขาว กัดลงบนเนื้อผ้ายืนสีให้เกิดร่องรอยกลมกลืนด้วยเส้นตั้งที่ให้ความรู้สึกที่ปราสาห์ เคลื่อนไหวและผ่อนคลาย

3.1.3 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

1) ดุลยภาพแบบสมมาตร(Symmetry Balance) ความสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน ทำให้ภาพเกิดความกลมกลืน

2) การขัดแย้ง

-การขัดแย้งของขนาดเล็ก ในญี่ปุ่นไม่เท่ากันทำให้เกิดความน่าสนใจภายในภาพ

-การขัดแย้งของทิศทาง ทิศทางภายในภาพที่มีการเคลื่อนไหวของเส้นตั้ง เส้นวน เส้นเฉียง

3) จังหวะลีลา การเคลื่อนไหวที่เกิดจากการซ้ำกันเกิดจากการเลื่อนไหลต่อเนื่องของเส้นสีรูปทรง น้ำหนัก

3.1.4 การวิเคราะห์เนื้อหา

1.) เรื่อง แนวเรื่อง คน สัตต์ วัตถุสิ่งของ และวัฒนธรรม

2.) เนื้อหาภายนอก คือผลงานศิลปะที่มีเรื่องเกี่ยวกับประเพณี เป็นความหมายของเรื่องแนวเรื่องและสัญลักษณ์ที่แปลออกมาเป็นรูปทรง

3.) เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้หัตถศรั意识 แก้สี น้ำหนัก พื้นผิว ที่ว่าง และเส้น ซึ่งหัตถศรั意识 เป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์ด้วยความกลมกลืนกัน ส่วนรูปทรง ใน การสร้างสรรค์ผลงานได้ใช้กลวิธีการระบายสีโดยทั้งร่องรอยของผีเเพรงเพื่อให้เกิดพื้นผิวในลักษณะที่แตกต่าง กัน โดยมีพื้นผิวเรียบ มั่นคง แข็งแรง เพื่อก่อให้เกิดความน่าสนใจ และเกิดเป็นจุดเด่น

ปัญหาในงานคือ สีที่ลงในตัวชิ้นงาน กับพื้นหลังผ้ายืนยังขัดแย้งกันอยู่ องค์ประกอบของตัว ลักษณะไม่ค่อยกระจาย

วิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปินพันธ์ ชั้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 41 ผลงานศิลปินพันธ์ชื่อ คตินิยมทางไสยาสต์การเมืองในสังคมไทย ชั้นที่ 4
กล่าวว่า จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าแคนวาส
ขนาด 150 x 100 ซม.

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

4.1 การวิเคราะห์รูปทรง

4.1.1 หัศนรاث

1) สี สีวรรณะร้อนในผลงานการสร้างสรรค์แบ่งเป็น 40% ได้แก่ สีม่วงแดง สีแดง สีส้ม สีเขียว สีเหลือง เป็นต้น แสดงถึงความลึกลับ มีเสน่ห์ของวัตถุ

สีวรรณะเย็นแบ่งเป็น 50% ได้แก่ สีน้ำเงิน สีเขียว สีฟ้าแสดงถึงความขัดแย้งในงานให้เกิดความน่าสนใจ

สีกลาง แบ่งเป็น 10% ได้แก่ สีน้ำตาล สีเทา มีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ ใช้ผสมกับสีอื่น ๆ แล้วจะทำให้มีดี หม่น ใช้ในส่วนที่เป็นเงา ซึ่งมีน้ำหนักอ่อนแก่ในระดับต่าง

2) เส้น เส้นโครงแบบคลื่น ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างชาญ ลื่นไหล ต่อเนื่องกัน อ่อนโยนและนุ่มนวล

เส้นตั้งหรือเส้นดิ่ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น
เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบรื่น นิ่ง ผ่อนคลาย

3) พื้นผิว ลักษณะผิวนี่นำมาสร้างสรรค์ภายนอกผลงาน ผู้สร้างสรรค์เป็นตัวกำหนด ใช้เทคนิค
วิธีการโดยใช้ฝีแปรงตัวเดื่อสีให้เกิดเป็นพื้นผิวที่มีลักษณะ หยาบ ด้าน ขรุขระ มันวาว

4) ทว่าง ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดส่วนที่ว่าง 20% คือส่วนที่เป็นพื้นหลังเพื่อสร้างบรรยากาศให้
เกิดความกลมกลืนด้วยเส้นตั้งที่ให้ความรู้สึกที่ประisan เคลื่อนไหว

4.1.2 ส่วนประกอบทางวัสดุ และวิธีการ

1) วัสดุ วัสดุที่ใช้ในการสร้างรูปแบบคือ สี น้ำมันสน ผ้าแคนวาส สีที่ใช้ในการสร้างสรรค์
ผลงานคือ สีน้ำมัน สีอะคริลิก

2) กลวิธี วิธีการเฉพาะในการสร้างสรรค์งาน ใช้กลวิธีการระบายสี ที่แสดงฝีแปรง ให้เกิดเป็น^ก
ลักษณะพื้นผิวที่หยาบ ขรุขระ ก่อให้เกิดผิวสัมผัสที่มีความมันวาวของแสงเงา การระบายสี ในลักษณะพื้นผิว
เรียบเพื่อให้เกิดความขัดแย้งของวัตถุในลักษณะมันวาว

4.1.3 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

1) ดุลยภาพแบบสมมาตร(Symmetry Balance) ความสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน ทำให้ภาพ
เกิดความกลมกลืน

2) การขัดแย้ง

- การขัดแย้งของขนาดเล็ก ใหญ่ที่ไม่เท่ากันทำให้เกิดความน่าสนใจภายในภาพ
- การขัดแย้งของทิศทาง ทิศทางภายในภาพที่มีการเคลื่อนไหวของเส้นตั้ง เส้นนอน เส้นเฉียง

3) จังหวะลีลา การเคลื่อนไหวที่เกิดจากการซ้ำกันเกิดจากการเลื่อนไหลต่อเนื่องของเส้นสี
รูปทรง น้ำหนัก

4.1.4 การวิเคราะห์เนื้อหา

1.) เรื่อง แนวเรื่อง คน สัตต์ วัตถุสิ่งของ และวัฒนธรรม
2.) เนื้อหาภายในออก คือผลงานศิลปะที่มีเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทย เป็นความหมายของเรื่อง
แนวเรื่องและสัญลักษณ์ที่แปลอกรูปเป็นรูปทรง

3.) เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทัศนธาตุได้แก่สี พื้นผิว และเส้น ซึ่งทัศนธาตุเหล่านี้ เป็น^ก
ส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานกิดเอกภาพและความกลมกลืนกันด้วยการจัดวางองค์ประกอบของภาพที่มี ขนาด
ที่แตกต่างกันและการซ้ำกันของรูปทรง ส่วนรูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงานได้ใช้กลวิธีการระบายสีโดยทั้ง
ร่องรอยของฝีแปรงเพื่อให้เกิดพื้นผิวในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยมีพื้นผิวเรียบ มันวาว ขรุขระ เพื่อก่อให้เกิด
ความน่าสนใจและเกิดเป็นจุดเด่นเฉพาะใน ลักษณะพื้นผิวที่มีอยู่ในวัตถุการซ้ำกันของรูปทรงก่อให้เกิดจังหวะ
และลีลาทำให้เกิดการประสานกันของ เอกภาพและความกลมกลืน

ปัญหาในงานคือ สีที่ลงในตัวชิ้นงาน กับพื้นหลังผ้าเย็บยังขัดแย้งกันอยู่ องค์ประกอบของตัว
ละครไม่ค่อยกระจาย โทนสีแยกกันเด่นมากเกินไป

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง คตินิยมทางไสยาสาร์การเมืองในสังคมไทย ผู้สร้างสรรค์ได้นำเรงบล็อกดาลใจมาจากการประสบกรณ์ที่พบเห็นจากบุคคลรอบข้างและการศึกษาข่าวสารในสังคมปัจจุบันตามแนวทางขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งล้วนแต่เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน แนวทางความคิด

โดยการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดทักษะ การเรียนรู้ และเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ รวมถึงวิธีการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อตอบสนองตาม แนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ โดยใช้ารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการจากประสบการณ์ที่พบเห็น และ อิทธิพลต่าง ๆ ถ่ายทอดผลงานออกแบบในรูปแบบจิตกรรมแบบเหนือจริง และผลสำเร็จต่างๆที่เกิดขึ้นในการ ปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อนำไปเป็นแนวความรู้สำหรับไปพัฒนาผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะไว้อย่างเป็นระบบใน รูปเอกสารภาคศิลปะนิพนธ์

จากวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สร้างสรรค์ได้ตั้งไว้ มีการสรุปผลไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบของงานจิตกรรมสื่อผสม

2. เพื่อศึกษาค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปเนื้อหา ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ วัฒนธรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมไทย โดยผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลด้านเนื้อหา จากทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ อิทธิพลของข่าวสาร และสื่อต่างๆที่มีผลต่อสังคมไทย อิทธิพลทาง ศิลปกรรม อิทธิพลจากลัทธิเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism) และอิทธิพลจากปรัชญา ซึ่งมีเนื้อหาใกล้เคียงกับ หัวข้อศิลปะนิพนธ์ของผู้สร้างสรรค์เอง จึงได้นำเนื้อหาไว้เคราะห์ และสรุปผลออกมาเป็นศิลปะนิพนธ์ ชุด คตินิยมทางไสยาสาร์การเมืองในสังคมไทย

3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบและเนื้อหา ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ อันตอบสนองความคิดและอารมณ์ความรู้สึกแสดงออกมาให้ปรากฏถึงคุณค่าแห่งศิลปะทางความงามและ ความคิดในรูปแบบงานจิตกรรมสื่อผสม

อภิปรายผลการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์

ข้อดีและข้อเสียจากการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ ชุด คตินิยมทางไสยาสาร์การเมืองในสังคมไทย ผู้ สร้างสรรค์ได้เรียนรู้และเข้าใจการทำงานสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ที่มีการวางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน รวมถึงวิธีการและรูปแบบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน เนื่องจากผู้สร้างสรรค์เป็นคนทำงานลำช้า จึงต้องมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และใช้เวลาการทำงานให้มากกว่าคนอื่น ทำให้ผู้สร้างสรรค์มีความรับผิดชอบ ในการทำงานมากขึ้น และการแก้ไขปัญหาด้านการสร้างรูปแบบ รวมไปถึงการสร้างเทคนิควิธีการจนเกิดเป็น ลักษณะเฉพาะตนและรวมไปถึงให้คุณค่าในการพัฒนาตน

จากการทำงานศิลปนิพนธ์ ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผลงานของผู้สร้างสรรค์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังว่าศิลปนิพนธ์ฯ นี้จะเกิดประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจในผลงานศิลปะ หากมีข้อมูล ผิดพลาดประการใด ผู้สร้างสรรค์จะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

บรรณานุกรมประเภทหนังสือ

ชาลุด นิมสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ .ไทยวัฒนาพานิช.
 กำจาร สุนพงษ์ศรี.สุนทรียศาสตร์ . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 อุ่ทอง ประชาสน์วินิจฉัย.ชื่อนี้ไว้ใน ลิม ก-อ ในชีวิตอีสาน
 บันทึกการเมืองด้วยลายเส้นการทูน 4 ผู้แต่ง
 เชีย ไทรรัฐ บันทึกการเมืองด้วยลายเส้นการทูน 4 .แสงดาว จำกัด
 พิชญ พงษ์สวัสดิ์.ไพร-นารี-มีหักขิณ เมืองไทยหลังปราภูรณ์ ๔๙ วัน .มติชน
 เรียรชาบ อักษรเดิมฐาน, ม.ล. สุรสวัสดิ์ ศุขสวัสดิ์, ภาณุพงษ์ เลาหสม พิมพลักษณ์ เชียงใหม่.漉ดลาย
 พุทธศิลป์ปั่นนำ .สันติภาพแพ็คพรีนท์

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์.ประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันออก .วัดศิลป์ บจก.
 แต่ง นพวงศ์ เป้าทอง.สมุดภาพไตรภูมิฉบับอนุรักษ์อักษรธรรมอีสาน .กรุงเทพมหานคร : ทริคิ้งค์,

2557

ฐานนี.พธีกรรมและความเชื่อท้องถิ่น .แสงดาว จำกัด
 รีระฤทธิ ปัญญา.ไสยาสาร์เล่าทึกศึกในการเมืองสยาม . happy book plus
 สมเกียรติ ตั้งโน莫.ทฤษฎีสี .โอ. เอส. พรีนต์ เข้าส์.

เอกสารอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

- www.google.com ผลงานและประวัติศิลป์ ทวี รัชนีกร
- <http://guru.sanook.com/26188/>
- http://tpir53.blogspot.com/blog-post_23.html ไสยาสาร์ในการเมืองไทยสมัยใหม่
- <http://www.thairath.co.th/ไสยาสาร์ การเมือง วิกฤติประเทศไทย - ข่าวไทยรัฐออนไลน์>
- http://csatorn.com/semi_abstract.html รูปแบบของงานวิจิตรศิลป์